

Edukimi në Distancë

Kujdesi, Zhvillimi dhe Edukimi në fëmijërinë e hershme për moshën 0 - 6 vjeç

**AKTIVITETET E MUAJIT NËNTOR PËR GRUP MOSHËN
0-3 VJEÇ, 18-36 MUAJ**

JAVA E PARË

E HËNË – 2 NËNTOR – Ky është trupi im

Materialet dhe mjetet: letër e madhe (flipchart, letër për pjekje, karton etj.), marker, ngjyra.

Zhvillimi i aktivitetit: Vendoseni letrën në dyshe dhe kërkojini fëmijës të shtrihet mbi letër për ta skicuar trupin e tij/saj. Me anë të markerit vizatoni skicën e trupit të fëmijës në letër. Fëmija mëson vetëkontrollin (të qëndrojë i shtrirë) gjatë kohës së skicimit.

Pasi të përfundoni skicimin, bisedoni me fëmijën për pjesët e trupit. Kërkoni nga ai/ajo të identifikojë duart, këmbët, kokën, stomakun dhe zgjeroni fjalorin e fëmijës duke emërtuar sa më shumë pjesë të trupit dhe vendin ku ndodhen ato. Jepini ngjyra ose marker fëmijës dhe kërkon nga ai/ajo të vizatojë në mënyrën e vet pjesët e trupit duke e pyetur se ku duhet të vizatohen sytë, hunda, goja, pa i imponuar asgjë. Nëse ai/ajo dëshiron vetëm të ngjyrosë/shkarravisë mbi letër lejojeni ta bëjë këtë dhe të kënaqet.

Nëse fëmija juaj nuk dëshiron të qëndrojë i shtrirë, mos e detyroni. Filloni të skiconi vetëm dorën, këmbën ose çdo pjesë të trupit që fëmija e zgjedhë.

E MARTË – 3 NËNTOR- A mund ta vizatosh veten?

Materialet dhe mjetet: Pasqyrë, marker ose ngjyra të ujit.

Zhvillimi i aktivitetit: Sfidojeni fëmijën tuaj ta vizatojë veten ashtu si në pasqyrë, duke vizatuar me marker apo me gishtin e tij me ngjyrë mbi pasqyrë.

Pyesni fëmijën: Sa sy po i sheh? Sa veshë i ke? Çka tjetër mund të shtosh te vizatimi yt?

Lejoni fëmijën të eksplorojë me ngjyra/marker dhe të jetë kreativ gjatë vizatimit. Nëse dëshironi ta ruani vizatimin, bëni një foto përpara se ta fshini atë. Jepini fëmijës letër kuzhine që ai vetë të mundohet ta fshijë vizatimin nga pasqyra.

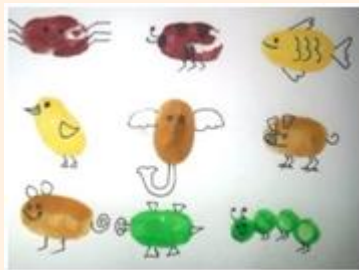
E MËRKURË – 4 NËNTOR – Eksplorojmë gishtat e duarve

Materialet dhe mjetet: ngjyrë, letër, marker.

Zhvillimi i aktivitetit: Flisni me fëmijën se si të gjithë ne jemi të ndryshëm nga njëri-tjetri, duke përfshirë këtu edhe gishtat e duarve tona! Secili gisht është i veçantë në mënyrën e vet.

Lyejini gishtat me marker apo ngjyra uji ose ngjyra gatimi [që lahen lehtë] ose edhe tërë dorën dhe vendoseni në letër për të lënë gjurmë. Vëzhgoni gjurmën dhe diskutoni çfarë po shihni. Si janë të gjithë gishtat të njëjtë, dhe si dallojnë ndërmjet vete (të gjithë kanë vija të vogla, janë në një dorë, secili ka formë dhe madhësi të ndryshme, etj.) Provojeni këtë edhe me gishtat e këmbëve. 😊

Pastaj mund ta përdorni një laps apo marker për të bërë forma të ndryshme nga gjurmët e gishtave.

E ENJTE - 5 NËNTOR - Fytyra prej plasteline

Plastelina prej brumi gjithmonë është argëtuese për fëmijet e vegjël dhe u sjellë atyre shumë përfitime në aspektin e zhvillimit të muskujve dhe përvojave ndijore.

Materialet dhe mjetet: mblidhni materiale nga natyra (gurë, gjethe, fije bari apo degë të holla, etj.), plastelinë prej brumi, foto të fëmijës, materiale të tjera që fëmija i gjen në shtëpi.

Zhvillimi i aktivitetit: Para se ta filloni aktivitetin, bëni një shëtitje në natyrë me fëmijën dhe mblidhni materiale të ndryshme nga jashtë. Ju mund ta lejoni fëmijën edhe që t'i gjejë materialet që i duhen në shtëpi [fije peri për flokët, kopsa për sytë, fjongo për gojën, kokrra të fasuleve për dhëmbët, etj.]

Merrni disa foto të fëmijës dhe kërkoni nga ai/ajo që t'i identifikojë pjesët e fytyrës. Udhëzoheni fëmijën ta shtrijë plastelinën apo brumin dhe të përdorë koleksionin e materialeve që keni mbledhur në natyrë për ta krijuar fytyrën e tij/saj! Jepini fëmijës liri të eksplorojë dhe eksperimentojë me materialet.

Pyetjet që mund t'ia bëni: çfarë forme ka koka jote? Përshekruaji flokët e tu. Si mund ta ndryshosh shprehjen e fytyrës tënde?

E PREMTE - 6 NËNTOR - Trupi me ngjyra

Materialet dhe mjetet: shall apo rroba me ngjyra.

Zhvillimi i aktivitetit: Për të praktikuar pjesët e trupit dhe për t'i vënë në lëvizje ato, lidhni në duart, këmbët, kokën dhe stomakun e fëmijës me shami ose rroba me ngjyra të ndryshme. Dëgjojeni këtë këngë duke klikuar këtu ose këtu dhe pastaj këndoni së bashku me fëmijën duke i bërë lëvizjet sikurse në këngë. Mund ta këndoni këngën duke e thënë tekstin në gjuhën shqipe dhe duke përdorur ngjyrat në vend "e djathtë/e majtë".

Vendos këmbën e "kuqe" brenda

Vendos këmbën e "kuqe" jashtë

Vendos këmbën e "kuqe" brenda dhe rrotulloje atë

Bëje "hokey pokey" dhe rrotullohu rreth e rreth

Dhe vazhdoni kështu edhe me pjesët e tjera të trupit.

Për të inkurajuar lëvizjen e muskujve të mëdhenj të fëmijës, ju po ashtu mund t'i vizatoni pjesët e trupit në letra të ndryshme apo në dysHEME në oborr dhe të luani me fëmijën duke i kërkuar atij që të hidhet te pjesa e trupit që ju e thoni. P.sh. Këmba dhe fëmija hidhet mbi "këmbën" e vizatuar.

JAVA E DYTË

E HËNË – 9 NËNTOR – Higjena përmes lojës

Materialet dhe mjetet: furçë e dhëmbëve, brushë flokësh, peshqir, sapun.

Zhvillimi i aktivitetit: Zgjedhni disa objekte të tilla si një furçë dhëmbësh, brushë flokësh, peshqir, sapun, etj. – gjëra të cilat fëmija juaj i njeh dhe i përdor rregullisht. Vendosni objektet në dysHEME. Uluni para objekteve. Merrni një objekt, siç është brusha e flokëve dhe bëni sikur po i krijni flokët.

Merrni secilin objekt dhe bëni sikur po e përdorni. Kërkoni nga fëmija tuaj të marrë një nga objektet dhe të tregojë si do ta përdorte atë.

Kjo është një lojë e shkëlqyeshme për të zhvilluar të menduarit e fëmijës dhe për ta ndihmuar atë të imagjinojë sa gjëra mund të bëjë me të njëjtin objekt. Të gjitha këto fëmija mund të bëjë sikur i përdorë tek lodra e tij/saj.

E MARTË – 10 NËNTOR – Unë mund të ndihmoj

Zhvillimi i aktivitetit: Angazhoheni fëmijën tuaj në punë të thjeshta, të përshtatshme për moshën e tij/saj. Si aktivitet argëtues për ta bërë së bashku është t'i jepni një kafshë shtëpiake apo lodër për ta larë.

Pastrimi, largimi i gjërave, fshirja e një tavoline dhe ofrimi i ndihmës për vëllain ose motrën ia zhvillojnë fëmijës dëshirën për të qenë i shoqërueshëm dhe ndihmëtar.

Gjithmonë tregojini fëmijës suaj se ajo që bëri ishte e dobishme dhe mos harroni t'i thoni: "Faleminderit!".

E MËRKURË – 11 NËNTOR – Koha për pastrim

Zhvillimi i aktivitetit: Bëjeni kohën e pastrimit argëtuese për fëmijën. Merrni një leckë të lagur apo të thatë dhe fërkojani lehtësisht faqet e fëmijës duke e kënduar këngën si më poshtë me [këtë](#) melodi:

Laj, laj, laji faqet, laji për çdo ditë,

Kur i lan faqet çdo ditë, krejt mikrobet kanë me ikë.

Fërko veshët, hundën, ballin, buzët.

Përshtate këngën për secilën pjesë të trupit që e pastron.

E ENJTE – 12 NËNTOR – Mikrobet me xixa

Materialet dhe mjetet: xixa.

Zhvillimi i aktivitetit: Hidhni një sasi të vogël të xixave (miell, apo material tjetër) në duart e fëmijës suaj. Shpjegoni se këto pikat e vogla me shkëlqim janë si mikrobe, të cilat mund t'i sëmurin ata. Mikrobet janë shumë të vogla dhe ato ngjiten tek ju dhe kalojnë nga një objekt ose person tek tjetri nëse ne nuk i pastrojmë duart.

Bëni që fëmija juaj të prekë sipërfaqe të ndryshme dhe të shtrëngojë duart me njerëzit e tjerë. Tregoni atij se si përhapen mikrobet (xixat). Më pas kaloni tek larja e duarve [duke kënduar këngën *Shumë urime për ty* - sa zgjat kënga aq duhet të zgjasë edhe larja e duarve], duke u treguar se duhet t'i fërkojnë mirë me njëra-tjetrën dhe fëmija do të shohë se si lahen [largohen] mikrobet.

E PREMTE - 13 NËNTOR - Ushqimi me forma

Materialet dhe mjetet: enë dhe gjëra ushqimore.

Zhvillimi i aktivitetit: Angazhoheni fëmijën gjatë përgatitjes së ushqimit dhe pastrimit të enëve. Sot fëmija le t'ju ndihmojë në përgatitjen e brumit për pallaqinka/palëpeta.

Vendoseni një pallaqinkë në pjatën e tij/saj dhe ofrojeni një tas me fruta të ndryshme të cilat ai/ajo duhet t'i pastrojë. Më pas nxite fëmijën që t'i përdorë frutat ose pjesë të tyre për ta formuar një fytyrë mbi pallaqinkë. Lëreni të jetë kreativ/e dhe të prekë dhe eksplorojë ushqimin.

JAVA E TRETË

E HËNË – 16 NËNTOR – Pastro dhëmbin

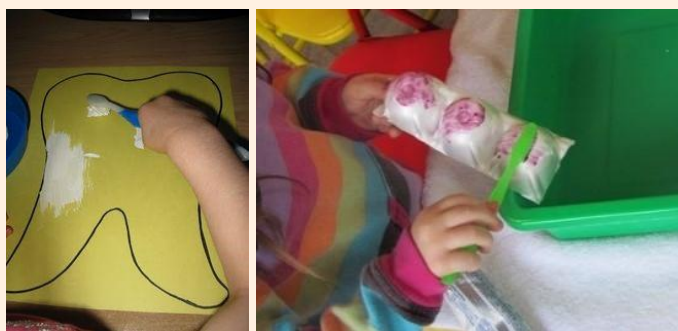
Materialet dhe mjetet: letër me ngjyrë të verdhë, laps, brushë të dhëmbëve dhe ngjyrë të bardhë.

Zhvillimi i aktivitetit: Prisni një formë dhëmbi nga letra me ngjyrë të verdhë. Bisedoni me fëmijën tuaj për dhëmbët dhe se si kur nuk lahen, ata mund të zhvillojnë karies dhe të bëhen të verdhë.

Lëreni ta përdorë furçën e dhëmbëve për ta lyer dhëmbin me pastë dhëmbësh (bojë të bardhë). Fëmija mund të përdorë edhe pastë të përshtatshme për moshën e tij/saj.

Ju po ashtu mund ta përdorni kartonin e vezëve duke e prerë në pjesë të vogla sikur në foto. Jepni fëmijës një brushë, pak pastë dhëmbësh dhe ujë që t'i pastrojë dhëmbët nga kartoni.

Nxiteni që t'i përmbahet rutinës së tij/saj për larjen e dhëmbëve.

E MARTË – 17 NËNTOR – Higjiena para dhe pas ushqimit

Materialet dhe mjetet: letër dhe laps, ose fotografi të printuara

Zhvillimi i aktivitetit: Bisedoni me fëmijën se si është e rëndësishme që të pastrohen duart mirë përpara dhe pas ngrënies. Vizatoni në një letër apo printoni disa fotografi si më poshtë të cilat tregojnë sekuencën e higjienës përpara ngrënies.

Prisni fotografitë dhe kërkoni fëmijës t'i vendosë veprimet me radhë. P.sh. fillimisht e hedhim sapunin, fërkojmë duart, shpërlajmë e kështu me radhë.

E MËRKURË – 18 NËNTOR – Ngjyrat e mikrobeve

Materialet dhe mjetet: letër, pipëza, ngjyra të ujit.

Zhvillimi i aktivitetit: Pasi të keni biseduar me fëmijën se çfarë janë mikrobet dhe si shpërndahen ato, ju mund ta realizoni këtë aktivitet arti përmes të cilit do ta ndihmoni fëmijën t'i njohë dhe emërtojë ngjyrat.

Në një letër të bardhë vendosni pika të ngjyrave të ujit dhe kërkoni fëmijës që të fryjë me pipëz përmbi ngjyrë. Ngjyra do të shpërndahej dhe do të marrë formë të çrregullt. Me anë të një ngjyre apo markerit të zi ju mund t'i vizatoni sytë në mënyrë që njollat e ngjyrës të duken sikur mikrobe. Shikojeni videon [këtu](#).

E ENJTE – 19 NËNTOR – Kujdesi për duart

Materialet dhe mjetet: letër, gërshërë, dorëza.

Zhvillimi i aktivitetit: Derisa e bëni këtë aktivitet përmes të cilit fëmija praktikon shkathtësinë e prerjes me gërshërë, bisedoni lidhur me rëndësinë që ka prerja e thonjve në mbajtjen e higjienës së duarve. Mbushni një dorëz me oriz, misër, fasule, apo ujë, apo thjeshtë fryjeni atë, dhe ngjitni në maje të gishtave letra, pastaj jepini fëmijës një palë gërshërë të sigurt që të bëjë sikur po i pret thonjtë.

E PREMTE – 20 NËNTOR – Kujdesi për flokët e mi

Materialet dhe mjetet: letër, gërshërë, laps

Zhvillimi i aktivitetit: Për ta praktikuar shkathtësinë e prerjes me gërshërë, vizatoni një portret. Bashkë me fëmijën, duke e lejuar më shumë atë të angazhohet, ngjitni fije letre ose penj për t'i krijuar flokët. Jepini fëmijës një palë gërshërë të sigurt dhe le të bëjë sikur po i pret flokët. Ofrojini fëmijës po ashtu edhe një krehër dhe lejojeni t'i krehë flokët në portret. Nëse në shtëpi keni kukulla, kërkon nga fëmija që të kujdeset dhe të krehë edhe flokët e tyre.

Bisedoni me fëmijët për kujdesin ndaj flokëve, tregoni se ato duhen krehur gjithmonë në mëngjes dhe para se të flemë në gjumë, dhe se flokët duhet të lahen me shampun dhe të priten rregullisht.

JAVA E KATËRT

E HËNË – 23 NËNTOR – Festat tona

Zhvillimi i aktivitetit: Bisedoni me fëmijën lidhur me festat. Kërkoni që ta shqiptojë fjalën "festë" dhe bisedoni për lloje të ndryshme të festave. P.sh. festa e ditëlindjes, festa e Vitit të Ri, etj. Tregojini që edhe data 28 Nëntor është po ashtu festë. Flisni me terma të thjeshtë për flamurin kombëtar dhe ditën e flamurit. Bisedoni më tepër rreth flamurit, ngjyrave që ai përmban dhe shqiponjës.

Nëse keni një flamur kombëtar tregojani atë fëmijës, lidhjani si pelerinë dhe lejojeni të vallëzojë nën tinguj të muzikës me motive shqiptare.

E MARTË- 24 NËNTOR - Byzylyk me ngjyrat e flamurit

Materialet dhe mjetet: një fije peri apo material tjetër, rruaza ose makarona.

Zhvillimi i aktivitetit: Mësojani fëmijës se flamuri kombëtar ka ngjyrën e kuqe dhe të zezë, dhe tregoni se sot ai do ta bëjë një byzylyk dore me ngjyrat e flamurit. Siguroni për fëmijën një fije peri të trashë apo nga materiali tjetër dhe ofroni rruaza me ngjyrë të kuqe dhe të zezë. Lejojeni që t'i fusë rruazat në fijen e perit për ta bërë byzylykun e tij/saj. Në vend të rruazave mund të përdorni makarona, fillimisht duke i ngjyrosur makaronat me ngjyrë të kuqe dhe të zezë së bashku me fëmijën dhe pasi të thahen t'ia jepni fëmijës që t'i fusë në fijen e perit. Ky proces mund të jetë edhe më atraktiv për fëmijën.

E MËRKURË – 25 NËNTOR – Veshjet kombëtare

Materialet dhe mjetet: flamur, plis dhe simbole apo veshje tjera.

Zhvillimi i aktivitetit: Nëse keni ndonjë veshje kombëtare, ky është momenti t’ia prezantoni ato fëmijës. 😊

Njoftojeni atë me veçantinë e veshjeve kombëtare dhe lejojuni të vishet dhe të bëjë lojë imagjinare. Nëse nuk keni veshje kombëtare, ju thjesht mund t’ia tregoni ndonjë fotografi, dhe pastaj të shikoni në rrobat e tij së bashku dhe të gjeni diçka të përafërt me veshjet kombëtare. Lejojuni të bëjë kombinime të veshjeve sipas dëshirës.

Nëse keni mundësi vizitoni ndonjë muze apo vend historik së bashku me fëmijën, ose mund t’i shikoni videot e mëposhtme:

<https://www.youtube.com/watch?v=OcJk7akAM9U>

<https://www.youtube.com/watch?v=pVCIMnoyCXs>

E ENJTE – 26 NËNTOR – Kremtojmë me fishekzjarre

Materialet dhe mjetet: tubin e letrës së tualetit, ngjyrë, letër.

Zhvillimi i aktivitetit: Tregoni fëmijës se çfarë janë fishekzjarret, duke ia kujtuar kohën kur i ka parë (nëse ka pasur rastin t'i shohë). Flisni se si fishekzjarret shpeshherë përdoren për të shënuar festa të ndryshme. Kësaj radhe ju do t'i bëni fishekzjarret me ngjyrë të kuqe dhe të zezë për ta shënuar ditën e flamurit.

Hidhni në një enë të rrafshët ngjyrën e kuqe dhe të zezë, dhe jepjani fëmijës tubin e letrës pasi ta keni prerë një pjesë të tij në fije të holla. Lejojeni fëmijën të kënaqet derisa shtyp tubin në ngjyra dhe bënë gjurmë në formë fishekzjarri në letër.

Një aktivitet të ngjashëm mund ta bëni edhe duke përdorur pirun në vend të tubit të letrës.

E PREMTE – 27 NËNTOR – Shqiponja nga duart e mia

Materialet dhe mjetet: letër e kuqe, ngjyrë e zezë.

Zhvillimi i aktivitetit: Pasi t'ia keni prezantuar flamurin kombëtar, qoftë përmes fotografive apo flamurit të vërtetë, tregojini fëmijës që tani së bashku do ta punoni një flamur.

Lyejini duart e fëmijës me ngjyrë të zezë, dhe vendosni ato në letër të kuqe për t'i lënë gjurmët në formë të shqiponjës. Vendoseni punimin diku në dhomë.

E HËNË – 30 NËNTOR – Breshka prej letre

Materialet dhe mjetet: letër e bardhë, pak pambuk, letër me ngjyrë

Zhvillimi i aktivitetit: Kaq ju duhet sot për të luajtur së bashku ose për ta mbajtur fëmijën tuaj të zënë një kohë të mirë. □

Ju prisni letrën për trupin, këmbët, kokën dhe bishtin e breshkës. Lejojeni fëmijën t'i ngjisë së bashku.

Më pas i jepni një copë pambuk dhe pak ngjyrë dhe ai/ajo do të ngjyrosë kurrizin e breshkës. Lëreni të thahet dhe le të zgjedhë fëmija ku dëshiron ta ruajë.

